

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

**privind unele măsuri pentru digitalizarea și eficientizarea activității
și stimularea investițiilor publice și private în domeniul cercetare-dezvoltare
și inovare**

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Art.1.- Prezenta lege reglementează unele măsuri pentru digitalizarea și eficientizarea activității de cercetare-dezvoltare și inovare, denumită în continuare *CDI*, precum și pentru crearea și dezvoltarea unui mediu favorabil investițiilor publice și private în acest domeniu.

Art.2.- (1) În scopul creșterii eficienței operaționale și stimulării performanței sistemului național de cercetare-dezvoltare, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare implementează procese de transformare digitală a mecanismelor prin care își exercită atribuțiile specifice din domeniile cercetării, dezvoltării, inovării și specializării inteligente, având obligația de a se asigura că toate procedurile aferente competițiilor/apelurilor de proiecte de CDI se desfășoară integral în format digital.

(2) În aplicarea prevederilor alin.(1) se instituie un punct unic electronic de contact de către autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare în scopul asigurării transparenței apelurilor/competițiilor de proiecte de CDI finanțate din fonduri publice. Pentru fondurile publice europene în domeniul CDI alocate României și gestionate de Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, denumit în continuare *MIPE*, prin Autoritățile de Management responsabile se asigură transparența apelurilor/competițiilor prin MySMIS2021/SMIS2021+ și versiunile

actualizate. Sistemul electronic unic gestionat de MIPE interacționează cu punctul unic de contact electronic la nivelul autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare.

(3) Punctul unic electronic de contact asigură acces unitar și centralizat la:

- a) toate competițiile/apelurile de proiecte;
- b) condițiile de finanțare;
- c) procedurile aplicabile;
- d) contractare;
- e) raportare;
- f) monitorizare;
- g) evaluarea/rezultatele proiectelor finanțate din fonduri

publice.

(4) Procedurile de finanțare a proiectelor de CDI din fonduri publice se desfășoară exclusiv prin soluții informatice interoperabile integrate cu punctul unic electronic de contact.

(5) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și celelalte persoane juridice care conduc/gestionează/implementează programe sau subprograme de cercetare, dezvoltare sau inovare finanțate din fonduri publice, denumite în continuare *agenții de finanțare*, adoptă și integrează soluții informatice destinate implementării programelor CDI finanțate din fonduri publice, cuprinzând lansarea competițiilor/apelurilor de proiecte, evaluarea propunerilor de proiecte, contractarea, raportarea și monitorizarea rezultatelor acestora, precum și instrumente informatice destinate monitorizării și evaluării strategiei naționale în domeniul cercetării-dezvoltării elaborată în baza prevederilor art.3 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.324/2003, cu modificările și completările ulterioare și strategiilor naționale/regionale de specializare inteligentă.

(6) Soluțiile informatice prevăzute la alin.(5) cuprind un ansamblu integrat de resurse hardware, software și servicii digitale securizate, configurate pentru colectarea, stocarea, procesarea, transmiterea și afișarea datelor, permițând utilizatorilor sau sistemelor să interacționeze prin intermediul unor funcționalități specifice, accesibile prin rețea sau prin alte mijloace electronice, asigurând disponibilitatea, interoperabilitatea, după caz, și confidențialitatea datelor, precum și gestionarea unitară a proceselor.

(7) Soluțiile informatice prevăzute la alin.(5) se dezvoltă prin utilizarea obligatorie a platformelor informatice pentru lansarea competițiilor/apelurilor de proiecte, evaluarea propunerilor de proiecte, contractarea, raportarea, monitorizarea și implementarea proiectelor, precum și monitorizarea și evaluarea programelor CDI finanțate din fonduri publice.

(8) Soluțiile informatice prevăzute la alin.(5) trebuie să dețină funcționalități care să permită interoperabilitatea digitală și să permită comunicarea mașină-la-mașină pentru a asigura interogarea directă a datelor și informațiilor necesare pentru monitorizarea strategiei naționale în domeniul cercetării-dezvoltării.

(9) Începând cu anul 2027, nicio competiție/apel de proiecte de cercetare finanțată/finanțat din fonduri publice nu poate fi lansată/lansat în absența utilizării unei soluții informatice care respectă standardele de interoperabilitate.

(10) Soluțiile informatice prevăzute la alin.(5) oferă informații și servicii digitale integrate beneficiarilor și potențialilor solicitanți.

(11) Lista soluțiilor informatice, specificațiile funcționale, standardele de interoperabilitate și modalitățile de utilizare a acestora se stabilesc prin ordin al ministrului educației și cercetării care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(12) Pentru fondurile publice europene în domeniul CDI alocate României și gestionate de MIPE prin Autoritățile de Management pentru PCIDIF și PS și prin intermediul Agențiilor de Dezvoltare Regională pentru programele regionale, soluția informatică utilizată este platforma MySMIS2021. Pentru viitoarea perioadă de programare europeană, MIPE stabilește și dezvoltă soluția informatică unitară utilizată pentru gestionarea asistenței financiare acordate României.

(13) Soluțiile informatice administrate atât de autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare, cât și de agențiile de finanțare care implementează programe de CDI asigură:

a) accesul direct și automatizat la datele necesare monitorizării strategiei naționale în domeniul cercetării-dezvoltării și a strategiilor naționale și regionale în domeniul specializării inteligente;

b) integrarea cu punctul unic electronic de contact prevăzut la alin.(2), oferind acces direct la datele privind lansarea apelurilor/competițiilor de proiecte de CDI finanțate din fonduri publice;

c) transparența și calitatea procesului de evaluare, contractare, finanțare și monitorizare a programelor/proiectelor de CDI, precum și publicarea și diseminarea rezultatelor tehnico-științifice cu respectarea reglementărilor incidente privind proprietatea intelectuală și a regulilor aplicabile produselor cu dublă utilizare.

(14) În vederea monitorizării strategiei naționale în domeniul cercetării-dezvoltării, respectiv a strategiilor naționale și regionale în domeniul specializării inteligente, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare utilizează o platformă informatică care asigură interoperabilitatea cu soluțiile informatice prevăzute la alin.(5) și trasabilitatea integrală a fluxurilor operaționale.

(15) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare poate delega către agențiile de finanțare activități privind dezvoltarea și administrarea soluțiilor informatice, prin acord de parteneriat sau protocol de colaborare.

(16) Agențiile de finanțare constituite la nivel național/regional au obligația de a introduce și actualiza anual informațiile specifice domeniului lor de activitate în cadrul soluțiilor informatice prevăzute la alin.(5).

(17) Începând cu anul 2027, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și agențiile de finanțare prevăd în pachetele de informații/ghidurile solicitantului aferente competiției/apelului de proiecte de CDI obligația ca fiecare unitate sau instituție de drept public care contractează un proiect de CDI finanțat din fonduri publice, să inițieze procesul de obținere a acreditării „Human Resources for Excellence in Research - HRS4R” sau să dețină acreditarea „Human Resources for Excellence in Research - HRS4R”, în conformitate cu Carta europeană a cercetătorilor, prevăzută în anexa II la Recomandarea Consiliului din 18 decembrie 2023 privind un cadru european pentru atragerea și păstrarea în Europa a talentelor din domeniul cercetării, inovării și antreprenoriatului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.C/2023/1640 din 29 decembrie 2023.

(18) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și agențiile de finanțare au obligația de a se asigura că experții evaluatori ai propunerilor de proiecte de CDI, în fiecare competiție/apel de proiecte, au un nivel de expertiză și experiență profesională compatibile cu scopul competiției, beneficiază de recunoaștere internațională, îndeplinesc cel puțin criteriile de eligibilitate impuse membrilor echipei proiectului și că sunt evitate conflictele de interese definite în pachetele de informații/ghidurile solicitantului ale respectivelor competiții/apeluri de proiecte.

(19) Corpul potențialilor experți evaluatori ai unei competiții/apel de proiecte de CDI se constituie prin accesarea unor baze de date de profil ale instituțiilor publice la nivel național, prin colaborarea cu organizații sau asociații internaționale în domeniul CDI sau prin organizarea unui apel public de selecție de evaluatori. Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și agențiile de finanțare vor utiliza algoritmi de alocare automată și aleatorie a experților evaluatori, pentru fiecare competiție/apel de proiecte de CDI, cu respectarea prevederilor alin.(18) și a corespondenței între ariile tematice de expertiză și competență profesională ale evaluatorului și ariile tematice de încadrare ale proiectului/proiectelor evaluate.

(20) În cadrul fiecărei/fiecărui competiții/apel de proiecte de CDI, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și agențiile de finanțare, prin intermediul organismelor consultative prevăzute la art.45 din Legea nr.183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare, au obligația de a utiliza observatori independenți, selectați în baza prestigiului profesional conform regulilor definite în pachetul de informații/ghidul solicitantului, pentru a asigura corectitudinea și transparența procesului de evaluare și de a realiza o evaluare ex-post prin eșantionare a proiectelor finanțate care poate include impactul economic și social.

(21) Beneficiarii proiectelor de CDI finanțate integral sau parțial din fonduri publice au obligația de a publica rezultatele proiectelor pe pagina de internet dedicată proiectului, ori de a indica sursele unde acestea sunt publicate, în regim de acces deschis, cu respectarea normelor incidente privind proprietatea intelectuală, cu excepția celor din domeniul securității și apărării naționale.

Art.3.- (1) Observatorul de Cercetare, Dezvoltare și Inovare, denumit în continuare *OCDI*, se înființează și se organizează ca direcție cu caracter permanent în cadrul autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare, fără personalitate juridică, prin preluarea unității de implementare a reformelor în cercetare-dezvoltare, denumită *PSF* - policy support facility, asigurând continuitatea și dezvoltarea expertizei dobândite prin implementarea jaloanelor și ținutelor asociate PNRR.

(2) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare asigură funcționarea *OCDI* care reprezintă un ecosistem digital integrat, ca ansamblu multidimensional care reunește infrastructuri tehnologice, baze de date, structuri instituționale, consorții de inovare și utilizatori interconectați printr-un cadru unitar de interoperabilitate, având rolul de a monitoriza performanța sistemului național de CDI și de a furniza analize relevante în vederea fundamentării politicilor și strategiilor în domeniul CDI și al specializării inteligente, prin centralizarea datelor furnizate de soluțiile informatice și interconectarea cu alte platforme și baze de date relevante.

(3) Prin *OCDI*, se instituie un sistem permanent și integrat prin care se asigură elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor în domeniul CDI și al specializării inteligente atât la nivel central, cât și regional. Agențiile de finanțare/unitățile/instituțiile care coordonează sau finanțează programe CDI pun la dispoziția autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare datele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor *OCDI*.

(4) OCDI are, în principal, următoarele atribuții generale:

a) centralizează și analizează informațiile și datele de cercetare, inovare și specializare inteligentă de la nivelul întregului sistem național de cercetare-dezvoltare;

b) susține autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare în îndeplinirea atribuțiilor sale, prin efectuarea de studii și analize pentru fundamentarea politicilor și strategiilor în domeniul CDI;

c) susține activ atingerea obiectivelor științei deschise;

d) propune măsuri pentru simplificarea legislației incidente derulării competițiilor/apelurilor de proiecte de CDI și asigurarea unui cadru unitar privind contractarea, finanțarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor CDI, propunând indicatori de eficiență;

e) elaborează rapoarte de analiză la solicitarea autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare sau a Comitetului Național pentru Știință, Tehnologie și Inovare, astfel cum se regăsește menționat la art.40¹ din Ordonanța Guvernului nr.57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.324/2003, cu modificările și completările ulterioare;

f) îndeplinește alte atribuții stabilite prin cadrul de organizare și funcționare.

(5) În vederea asigurării funcționării OCDI, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare beneficiază de sprijinul agențiilor de finanțare și al întregului sistem național de cercetare-dezvoltare astfel cum se regăsește menționat la art.6 din Ordonanța Guvernului nr.57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.324/2003, cu modificările și completările ulterioare.

(6) OCDI își exercită atribuțiile independent din punct de vedere analitic și metodologic, asigură cadrul armonizat pentru elaborarea și punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea politicii în domeniul CDI la nivelul autorităților și instituțiilor publice și publică anual raportul activității desfășurate.

(7) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare, agențiile de finanțare și orice alte instituții/autorități publice care gestionează fonduri pentru competiții de proiecte de CDI, după caz, au obligația, în conformitate cu rapoartele OCDI elaborate în exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin.(4) lit.d), ca în etapa de elaborare a normelor pentru derularea competițiilor/apelurilor de proiecte de CDI să stabilească un cadru unitar și coerent privind finanțarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor, respectiv raportarea rezultatelor. Începând cu următoarea strategie națională în domeniul cercetării-dezvoltării, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare, agențiile de finanțare și orice alte instituții/autorități publice care gestionează fonduri pentru CDI, asigură un cadru comun de reguli care guvernează

diferitele instrumente de implementare finanțate prin fonduri naționale sau europene ale strategiei naționale în domeniul cercetării-dezvoltării.

(8) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare, în baza rapoartelor OCDI, elaborează și supune spre aprobare proceduri simplificate privind achiziția de echipamente științifice certificate, produse software sau reactivi chimici, compuși biologici și altele asemenea, inclusiv prin creșterea pragurilor pentru achiziționarea directă în cazul acestor produse, cu respectarea reglementărilor europene incidente în derularea proiectelor CDI și în desfășurarea procedurilor de achiziție publică.

(9) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organizarea și funcționarea OCDI, precum și modalitățile de raportare a datelor către OCDI se stabilesc prin ordin al ministrului educației și cercetării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art.4.- (1) În vederea creării unui mediu favorabil investițiilor publice și private în domeniul CDI, în colaborare cu autoritățile publice centrale și locale, cu unitățile și instituțiile de cercetare-dezvoltare astfel cum sunt ele reglementate la art.7 și 8 din Ordonanța Guvernului nr.57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.324/2003, cu modificările și completările ulterioare, cu mediul de afaceri și societatea civilă, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare:

a) elaborează și aplică politici de promovare a inovării în sectorul privat, inclusiv de atragere a investițiilor private complementar și în sinergie cu finanțarea publică în domeniul CDI, urmărind consolidarea cooperării între mediul de afaceri și cel de cercetare, inclusiv prin facilitarea parteneriatelor public-privat în domeniul CDI și transferul rezultatelor inovării în economie și către societate;

b) stabilește măsurile necesare care să asigure creșterea investiției private pentru domeniul de știință și tehnologie cu accent pe valorificarea rezultatelor de cercetare-dezvoltare, prin susținerea inovării și a transferului tehnologic;

c) adoptă măsuri, în baza rapoartelor OCDI, astfel încât, în cadrul instrumentelor de finanțare la nivel național/regional, numărul proiectelor de CDI în care o întreprindere să dețină calitatea de lider de parteneriat/partener să fie de cel puțin o treime din totalul proiectelor de CDI, finanțate prin instrumentele de implementare ale strategiei naționale în domeniul cercetării-dezvoltării;

d) poate atrage fonduri provenite din competiții/apeluri de proiecte lansate la nivel național, european și internațional în domeniul inovării;

e) propune și dezvoltă, inclusiv în colaborare cu instituții și autorități publice cu atribuții în domeniu, după caz, cu consultarea ministerelor relevante, instrumente de tipul:

i. facilități fiscale sub forma deducerilor fiscale sau a creditelor fiscale ori introducerea unui nivel specific de amortizare a echipamentelor folosite în activitatea de CDI care să stimuleze atragerea de resurse financiare pentru domeniul CDI din mediul privat, în colaborare cu Ministerul Finanțelor;

ii. participarea la fondurile cu capital de risc, inclusiv prin intermediul Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A., cu avizul Ministerului Finanțelor, pentru susținerea investițiilor în inovare pentru domeniile de specializare inteligentă descrise în strategia națională în domeniul cercetării-dezvoltării sau în strategiile naționale sau regionale de specializare inteligentă;

iii. programe centrate pe inovare, dezvoltate pe bază de diagnostic, asigurând finanțarea acestora prin instrumente de tip granturi, vouchere, investiții de capital și altele similare inclusiv prin intermediul Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A., după caz, precum înființarea de acceleratoare și incubatoare tehnologice și de afaceri, rețele de tip colaborativ, cât și reglementarea spațiilor de testare inovativă de tip *sandbox*;

iv. programe privind stimularea atragerii investițiilor private în domeniul CDI, care au drept scop atât sprijinirea întreprinderilor, parcurilor științifice și tehnologice, cât și a clusterelor regionale de inovare, prin colaborarea cu camerele de comerț și industrie cât și prin implicarea drept parteneri în astfel de programe a reprezentanților mediului de afaceri, precum cei ai fondurilor cu capital de risc, ai fondurilor de capital, ai fondurilor de investiții, ai investitorilor providențiali/business angels ori ai acceleratoarelor de afaceri;

v. programe dedicate parteneriatelor în domenii de CDI constituite sub forma unor consorții care conțin cel puțin o unitate de cercetare-dezvoltare și o întreprindere mare, definită conform schemei de ajutor de stat aplicabilă, sunt orientate către proiecte de „tipul risc crescut, câștig mare”/„high risk-high gain” și sunt dedicate dezvoltării celei de a treia misiuni - triplu helix în unitățile și instituțiile de cercetare-dezvoltare.

(2) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare asigură atât cadrul reglementat cât și instrumentele de susținere pentru:

a) operaționalizarea entităților de inovare și transfer tehnologic cu personalitate juridică sau fără personalitate juridică în cadrul unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare;

b) constituirea de unități/compartimente/departamente de inovare și transfer tehnologic, astfel:

i. la nivelul autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare, ca unitate centrală pentru inovare, în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute la alin.(1);

ii. la nivelul agențiilor de finanțare constituite la nivel național/regional în vederea implementării de politici publice și programe în domeniul inovării;

c) susținerea asociațiilor profesionale care activează în domeniul inovării și transferului tehnologic la nivel național/regional;

d) consolidarea sistemului național de inovare, prin implicarea autorităților centrale sau regionale cu atribuții în domeniul CDI, a mediului de știință și tehnologie, a mediului socio-economic, precum și prin integrarea politicilor și strategiilor specifice.

(3) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare gestionează și implementează asistența tehnică și financiară, rambursabilă și nerambursabilă, acordată României pentru finanțarea activităților de inovare și transfer tehnologic.

(4) Unitatea centrală pentru inovare, denumită în continuare *RoInovare*, se înființează și se organizează ca structură de specialitate operațională în subordinea autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare, pentru stimularea inovării și a investițiilor în domeniul CDI, în vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin.(1) și (3), în colaborare cu alte autorități sau instituții publice cu atribuții în domeniu, după caz.

(5) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare asigură surse stabile și predictibile de finanțare pentru funcționarea *RoInovare*, provenite din fonduri europene, fonduri externe rambursabile și nerambursabile, venituri proprii sau alocări de la bugetul de stat.

(6) *RoInovare* exercită atribuții operaționale privind promovarea inovării în sectorul privat, atragerea de investiții private complementare și în sinergie cu finanțarea publică CDI și sprijinirea transferului rezultatelor inovării către economie și societate, și implementează programe și instrumente de finanțare dedicate pentru inovare și transfer de tehnologie.

(7) Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare poate delega, prin acord de delegare/acord de parteneriat/protocol de colaborare sau altele asemenea, activități privind organizarea și funcționarea *RoInovare* la nivelul Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, cu păstrarea responsabilității asupra activității acesteia.

(8) RoInovare beneficiază de sprijinul unui comitet consultativ, alcătuit pe criterii de etică și prestigiu profesional, numit prin act administrativ al conducătorului autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare. Cel puțin o treime dintre membrii comitetului consultativ sunt reprezentanți ai mediului privat cu experiență relevantă în sectorul de cercetare, dezvoltare și inovare.

(9) RoInovare poate dobândi personalitate juridică la propunerea autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare, beneficiind de autonomie funcțională și independență profesională în exercitarea atribuțiilor care îi revin.

(10) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organizarea și funcționarea RoInovare se stabilește prin ordin al ministrului educației și cercetării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(11) Cadrul reglementat prevăzut la alin.(2) lit.b) se stabilește prin ordin al ministrului educației și cercetării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(12) Cadrul reglementat la alin.(2), prevede în mod obligatoriu norme metodologice care stabilesc un cadru unitar privind inovarea și transferul tehnologic. Cadrul reglementat la alin.(2) vizează inclusiv contractarea, finanțarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, începând cu următoarea strategie națională în domeniul cercetării-dezvoltării.

Art.5.- În vederea asigurării predictibilității finanțării publice în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării, planificarea bugetară a instrumentelor de implementare pentru strategia națională în domeniul cercetării-dezvoltării va avea caracter multianual, alocările bugetare aferente fiecărui instrument stabilindu-se anual prin legea de aprobare a bugetului de stat, avându-se în vedere planificarea multianuală.

Art.6.- Până la data intrării în vigoare a actelor normative subsecvente emise în executarea prezentei legi, se aplică prevederile actelor normative în vigoare, în măsura în care nu contravin acesteia.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat, în ședința din 17 iunie 2026, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

MIHAI COTET